

Как да стана съдебен заседател?

За да станете съдебен заседател, Вие първо трябва да кандидатствате пред комисия в Общинския съвет. За да бъдете избран за съдебен заседател, трябва да сте ПЪЛНОЛЕТЕН БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИН, ДА НЕ СТЕ ОСЪЖДАН НА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА ЗА УМИШЛЕНО ПРЕСТЪПЛЕНИЕ, НЕЗАВИСИМО ДАЛИ СТЕ РЕАБИЛИТИРАН, И ДА СЕ ПОЛЗВАТЕ С ДОБРО ИМЕ И АВТОРИТЕТ В ОБЩЕСТВОТО. Трябва да представите свидетелство за съдимост заедно с молба – съгласие за назначаване. Комисията в Общинския съвет преглежда кандидатурите и предлага на съда списък с имената на лицата, подходящи за съдебни заседатели. Съдилищата предварително са определили броя на съдебните заседатели, необходими за съответния съд. Съдебните заседатели се назначават от 1 януари за срок от пет години. Общото събрание на съдиите от апелативния съд избира съдебните заседатели за окръжните съдилища от района на апелативния съд, Общото събрание на съдиите от окръжния съд избира съдебните заседатели за районните съдилища от района на окръжния съд. Документът, удостоверяващ избирането Ви за съдебен заседател, е препис от протокола от общото събрание на съдиите. Ако сте избран, ще получите препис от протокола по пощата. Заедно с преписа от протокола се праща копие от Наредба № 27 за съдебни заседатели.

Какви са задълженията ми като съдебен заседател?

Съдебният заседател не е съдия, но е равностоен член на състава, разглеждащ и решаващ делата. Като част от съдебния състав, съдебният заседател има еднакви права със съдиите (запознаване с делото* и доказателствата по него, разпит на свидетели и страни, запознаване със заключението на експертите) и равен глас с тях. Съдебни заседатели участват в разглеждането на наказателни дела за престъпления, за които се предвижда наказание повече от 5 години лишаване от свобода. В тези случаи съдебният състав се състои от един съдия и двама съдебни заседатели. Ако предвиденото наказание е не по-малко от 15 години лишаване от свобода, съдебният състав е трима съдебни заседатели и двама съдии. По граждански дела няма съдебни заседатели.

* Вие може да се запознаете с делото, като отидете в деловодството на съда и поискате делото. Деловодителят има актуален списък на съдебните заседатели.

Вие ще бъдете избран за съдебен заседател за период от 5 години. На Общото събрание на съдебните заседатели се избира Съвет на съдебните заседатели. Той се състои от 5 до 9 членове (виж Наредба № 27, приложена към преписа от протокола). Председателят на съда организира първоначалната среща. Съветът осъществява връзка с председателя и административния секретар на съда, а за организацията на работата на съдебните заседатели сътрудничи със съдиите и съдебните заседатели.

Какви са моите отговорности към съда?

Като съдебен заседател Вие ще заседавате приблизително 60 дни всяка година в рамките на 5 годишния Ви мандат. Ще бъдете уведомяван за участие в дела по пощата или с призовка. Ще бъдете информиран за датата и часа за явяването Ви в съда, но трябва да проверите на информационното табло на съда съдебната зала, в която ще се гледа делото. След уведомяването Вие сте задължен да се явите за съдебното заседание. За да се намалят ненужните отлагания на делото, е задължително да уведомите незабавно съда, ако не сте в състояние да участвате в заседанието. Важно е да се явите поне 15 минути преди началото на заседанието. Вашият работодател е длъжен да Ви разреши неплатен отпуск за времето, през което изпълнявате задълженията си като съдебен заседател. В този случай имате право на възнаграждение от бюджета на съдебната власт. При отлагане на започнато наказателно дело, запишете следващата дата и я сверете с бъдещите си ангажименти. ВАЖНО е да следите процеса внимателно, защото Вие участвате при вземането на решение и постановяването на присъдата.

НЕ забравяйте, че:

- Решенията се вземат въз основа на събрани доказателства, а не по предварително убеждение,
- Обвиненото лице се счита за невинно до завършване на наказателното производство с влязла в сила присъда, в която се установява противното